

Hizsnyai Zoltán

Nyár-Ősz-Tél

(Sör-Bor-Pálinka)

– triptichon –

I.

(Présburgi ser-leg)

a szürke csend
 az ürgén szürke csönd
 - fül vagy csak fülke cseng
 mit hanggá gyúrt kecs önt
 reá és csüngve csöng
 csobban a báj a csent
 elhallott ámde szent
 világ-nagy kriglibent
 s mit szöszke haj lecsöng

az ür kénsárga fent
 sárkánybelsőba fent
 hús sert izzad a csap
 csebréből majd' kicsap
 csecse csöcs rajt' a föl
 csücsöríts rajta föl
 ne vesszen kárba árpa hab

ont sört a sönt
 és döntve önt
 megdöntve önti a
 sort sörbe ölt
 löködve tölt
 s önt is lecsorgia...

- így jár ki költ
 vált sörre sort
 combján léssen
 foltos a sort

II.

(Árpád-medencei bor-szüret)

boroszlán borzong, köd kereng,
 borsószik kosbor, borbolya,
 még alig pirkad, épp csak földereng
 a borzas töke s fel-felfortyog a
 bongor alól a csélcsap föld, de reng
 a csupaszc csülkők alatt már a kád
 kadar-lé kacskáz, mint a vércsapa
 rézsút a rézsún, csemecseg tar borág
 pittyedt biling közt szöszmötöl -
 hatol egy szellet lejjebb, szétcsap a
 bongyor belekben, bornírt farpofát
 próbáló vinkó, ó, te fúrge must,
 ne kuporítsd le a genust,
 légyen nyughelyed deszkaszarkofág,
 karcos kadávered
 ne gyalázzák kofák,
 mert még az áslóg rád mered,
 leveded kettős hevedered,
 szétpotyognak a dongafák
 s szülőöledbe ered leved...
 Mi lesz veled
 ó, jó magyar,
 kóbor porondba sülyed az agyar?
 avagy miféle hóbort
 a nyers agyagból nyerni óbort?
 ...Csak annak adj, kit igaz szomj sanyar,
 egy verdung csigert lopj elem hamar,
 vagy inkább tölts meg mindjárt egy bokályt,
 sajttárral hord a jóféle nedüt,
 szagos muskotályt
 és hárslevelüt,
 zsongjon a bárzsing,
 kezdődjön a hepaj;
 fogytán a furmint?
 hát sebaj!
 eressz egy dézsa déja vu-t,
 ragadd meg karcos kéknyelüd,
 mikéntha hajdan - ó ne szánd hát,
 lapaj kupádba meregess leánykát,
 ne féld a csintalant,
 markold a csint alant,
 s dönts teli egy vendelyt,

hajtsd fel, mint a pendelyt,
várd meg, amíg megült,
csak azután köpöld,
így lelj benne enyhelyt.

Mert borítja immár iromba
vásznát reád a szürkület,
rozsdát seper a nyári lombba,
idén már nem lesz több szüret.
Az ember lomha, méla, rest,
s még oly makacs,
csimpaskodik a kacs,
tartja a fűt
helyén az űrt,
pedig a puttony már merő ragacs,
ájult a gége, s a hordó hasas.

Bordó bordúrt borít a borzderes
égboltra bő bornyújából az est...

III.

(A gömöri égettbor tora)

Hej, de őszbe hajlott a határ egyszerre,
rozsdá ütközött ki amarra, emerre:
füzek boglya-haján, karcsú cser levelén
árkok mélyén immár erjed a televény,
dévaj, füttyös szelek járnak a hegyhátat,
összeakaszknak, egy a másra támad.
Addig gyömöszkélnek egymást egyre feljebb,
felrugallik burka ellős fellegeknek.

Szilánkol, darvadoz, igencsak pilinkél,
pedig még a rögöt meg se fogta a tél.
A murci elejét épp csak most hajtánk le,
az újbort meg le se fejtettük még - s ládd, e!
- alig hogy lepi fenn a horhót a porhó,
a csövekben kotyog már a papramorgó.
Cirkál, gebeszkedik, egyszer-mászor cseppen,
alig lel utat a hervadt rézerekben.

A napok már egyre rövidebbek pedig,
s még ez a rövidebb is hamarabb telik,
gyérül, hamvasodik a bozontos üstök.
S egyszerre iszonyú ihatnékunk támad...
Vond meg, Lojzi! Hogy a rák egye a májad!
Bugyogjon a gugyi, zubogjon a cujka!
Durzadjon ágyékunk nagy, hoporcso sulyka.

Vond meg! Ropjon olyan csárdást rajtam az öl,
hogy cserfes ajkain túlcsonduljon a föl!
Ne leljen magamban a sanda alkonyat,
csobogjon barkómon kétoldalt ácskonyak!
S majdan, ha elapadt terebes csutorám,
sélyemben is legyen ölemnél egy csobán,
takaros batalé, egy csöcsös bokolyó,
még ha csontra fonnyadt is már a fokoló.

Vond! ...De mégse! Nézd, hogy dájcsol, ugrabugrál
vén markomban ama dugván dugva dúlt grál
csapzik arany prémje, bukéja boróka...,
szája habzik, fűjtat, mint a veszett róka.
...Bócorogjunk haza, amíg menni bírunk,
nehogy a dagványban leljük meg a sírunk...
Elernyedt a bélhúr, lefittyen a vonó,
három teliholdat vonít meg egy kopó.